ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם...

"לא ייקרא עוד שמך אברם"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/torah-ohr/lech-lecha/3

1 **ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים וכו'.**

"ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים" וכו'.

הענין כי הטעם למילה דכתיב אשר ברא אלקים לעשות לתקן שעדיין צריך תקון ע"י האדם כי הגם שכבר ברא אלקים את האדם לא בראו בשלימות

ההסבר הוא שטעם מצוות המילה קשור לכך שנאמר "אשר ברא אלקים לעשות" — כלומר, לתקן, שכן עדיין נדרש תיקון על ידי האדם. אף שה' כבר ברא את האדם, הוא לא נברא שלם.

וכדאיתא במדרש רבה (פי' בראשית פי' י"א) **ששאל על המילה אם חביבה היא המילה למה נברא האדם ערל והיתה התשובה שכל מה שנברא בשימ"ב** [בששת ימי בראשית] **צריכים עשייה ותקון וכמו התורמסין שצריכין תיקון.**

וכך מובא במדרש רבה (בראשית, פרק י"א): [מישהו] שאל על ברית המילה: "אם חביבה היא המילה למה נברא האדם ערל". והתשובה הייתה שכל מה שנברא בששת ימי בראשית זקוק לעשייה ולתיקון, כמו תורמוסים הזקוקים לתיקון.

ולהבין המשל איך הוא דומה לנמשל. הנה נודע מאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב [מעשה בראשית]

ויש להבין כיצד המשל דומה לנמשל. והנה ידוע המאמר: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית".

תמיד הוא החדוש יש מאין וענין התהוות יש וגשמי מאין ורוחני א"א להיות כך רק ע"י בחינ' [בחינת / בחינה] **מ"ש והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש כו'**

"תמיד" פירושו חידוש יש מאין. והתהוות של דבר מוחשי וגשמי מאין ורוחני אינה יכולה להתרחש אלא באמצעות הבחינה המתוארת בכתוב: "והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש" וכו'.

כי בהמ"ק [בית המקדש] **שם היה מקור ההשפעה וגילוי השכינה בקדה"ק** [בקודש הקדשים] **ולהיות ההשפעה נמשך משם ולהלאה לא היה ע"י גילוי כל כך**

שכן בבית המקדש, בקודש הקודשים, היה מקור השפע וגילוי השכינה. כדי שהשפע יימשך משם והלאה, הוא לא יכול היה להימשך בגילוי רב כל כך,

כי א"כ היה הכל אחד רק שנמשך ע"י מסך מבדיל והוא הפרוכת המבדיל בין קדה"ק [קודש הקדשים] ששם הי' [היה] גילוי השכינה לבחי'

שכן אילו כך היה, הכול היה אחד. אלא שהשפע נמשך באמצעות מסך מבדיל — הפרוכת המבדילה בין קודש הקודשים, שבו היה גילוי השכינה, ובין הבחינה של

קדש ופרכת ת"א [תרגום אונקלוס] פרסא וכמה בחי' פרוכת הי' [היה] בבהמ"ק [בבית המקדש] ומשכן שכל ההשתלשלות מעולם ועד עולם הוא ע"י מסך פרסא מפסיק בין כל עולם כו'.

הקודש. ואת המילה "פרכת" מתרגם תרגום אונקלוס "פרסא", כלומר מחיצה. בבית המקדש ובמשכן היו כמה פרוכות, שכן כל השתלשלות העולמות, מעולם לעולם, נעשית באמצעות מסך — פרסא המפסיקה בין כל עולם לעולם וכו'.

2 וזהו ענין המחדש בטובו שהתהוות מאין ליש הוא ע"י חדוש דהיינו ע"י מסך ופרסא נעשה אור חדש אור של תולדה ואין זה ממהות אור הראשון וכשיורד ומשתלשל נעשה עוד פרסא עד שנתהוה גשמיות ממש:

וזהו פירוש "המחדש בטובו": ההתהוות מאין ליש היא באמצעות חידוש. כלומר, באמצעות מסך ופרסא מתהווה אור חדש, אור של תולדה, ואין הוא ממהותו של האור הראשון. וככל שהוא יורד ומשתלשל, נוצרת פרסא נוספת, עד שמתהווה גשמיות ממש.

3 אך יש כמה מיני מסכים המבדילין שיש עוד בחינה שאומרים במוצאי שבת המבדיל בין קדש לחול

אולם יש כמה סוגים של מסכים מבדילים. שכן יש בחינה נוספת, שעליה אומרים במוצאי שבת: "המבדיל בין קדש לחול".

שהוא מסך מבדיל גמור ואינו דומה לפרסא שמפסיק בין הקודש לקדה"ק [לקודש הקדשים] שזהו דרך השתלשלות אותו אור עצמו שנתגשם

זהו מסך מבדיל מוחלט, והוא אינו דומה לפרסא המפסיקה בין הקודש לקודש הקדשים, שכן זו דרך ההשתלשלות של אותו אור עצמו, כשהוא מתגשם יותר,

וגם לאחר הפרסא הוא קודש (וע"ד שמבדילין במ"ש ליו"ט [ליום טוב] המבדיל בין קדש לקדש) משא"כ בין קדש לחול הוא מסך שמעלים ומסתיר האור עד שנעשה נפרד ממש

וגם לאחר הפרסא הוא עדיין קודש (בדומה להבדלה שאומרים במוצאי שבת לקראת יום טוב: "המבדיל בין קדש לקדש"). לא כך בין קודש לחול: זהו מסך שמעלים ומסתיר את האור, עד [שמה שמעבר לו] נעשה נפרד ממש,

כמו היכלות החיצונים המגביהים א"ע [את עצמו] לומר לי יאורי כו' אלא שואתה מחיה את כולם וקרו ליה אלהא דאלהיא ואינן כופרים ממש

כמו ההיכלות החיצונים, המגביהים את עצמם לומר: "לי יאורי" וכו', אלא ש"ואתה מחיה את כולם", והם קוראים לו "אלהא דאלהיא", ואינם כופרים בו ממש.

וזהו הודו לאלקי האלקי כל"ח [כי לעולם חסדו] שלעולם חסדו והשפעתו מעולם ועד עולם עד שהוא בבחי' אלקי האלקים במקום ההעלם וההסתר והחושך ועל מסך מבדיל זה נאמר אלביש שמים קדרות וכו':

וזהו "הודו לאלקי האלקי' כל"ח שלעולם חסדו": חסדו והשפעתו נמשכים מעולם לעולם, עד שהוא בבחינת "אלקי האלקים" במקום ההעלם, ההסתר והחושך. ועל המסך המבדיל הזה נאמר: "אלביש שמים קדרות וכו'".

4 והנה בבחי' חול זה יש ב' בחינות א' חול גמור היכלות דנוגה דקרו לי' אלקא דאלקיא כנ"ל.

והנה, בתוך בחינה זו של החול יש שתי בחינות. הראשונה היא החול הגמור, היכלות נוגה, הקוראים לו "אלקא דאלקיא", כנזכר לעיל.

הב' הוא בחי' חולין שנעשו על טהרת הקדש חולו של מועד דהיינו שנמשך הארה מקדושה בחי' בטול גם בהחול וכמו ע"י שמירת שבת יש הארה בששת ימי החול מבחי' קדושת השבת.

השנייה היא בחינת "חולין שנעשו על טהרת הקדש", [כגון] חולו של מועד. כלומר, הארה מן הקדושה, בחינת ביטול, נמשכת גם אל החול; כשם שעל ידי שמירת שבת יש הארה בששת ימי החול מבחינת קדושת השבת:

ג' ימים הראשונים משבת שעברה וג' ימים אחרונים משבת הבא וזה נמשך לישראל בששת ימי המעשה מקדושת שבת להיות כל מעשיהם בחול

שלושת הימים הראשונים נמשכים מהשבת שעברה, ושלושת הימים האחרונים מהשבת הבאה. וכך נמשכת לישראל בששת ימי המעשה קדושת השבת, כדי שכל מעשיהם בחול יהיו

ע"ד חולין שנעשו עטה"ק [על טהרת הקודש] (וזהו ענין הבדלה במו"ש [במוצאי שבת] ברוך המבדיל כו' הברכה היא המשכה שיהיו החולין נעשי' [נעשית / נעשים] עטה"ק [על טהרת הקודש]) וע"ז נאמר ששת ימים תעשה מעשיך וכו'

בבחינת "חולין שנעשו על טהרת הקדש". (וזהו עניין ההבדלה במוצאי שבת: "ברוך המבדיל כו'". הברכה היא המשכה, כדי שהחולין ייעשו על טהרת הקודש.) ועל כך נאמר "ששת ימים תעשה מעשיך" וכו'.

וצריך להיות ששת ימי המעשה דוקא ע"י ההעלם ומסך (המבדיל בין קדש לחול) **שאל"כ** [שאם לא כן] **היה בטול ממש**

וששת ימי המעשה צריכים להתקיים דווקא באמצעות ההעלם והמסך (המבדיל בין קדש לחול), שאם לא כן היה ביטול ממש,

וכמו ענין תפלת שמו"ע [שמונה עשרה] **בהשתחוואו'** [בהשתחוואות] **וכמו שא"א להרים יד לפני המלך כו' ומאן דמחוי במחוג קמי מלכא כו'.**

כמו בעניין תפילת שמונה עשרה וההשתחוויות שבה, וכשם שאי אפשר להרים יד לפני המלך וכו', וכן "ומאן דמחוי במחוג קמי מלכא" וכו'.

ובאמת כתי' [כתיב] **יגיע כפיך כי תאכל ע"י ל"ט מלאכות הזורע והחורש והקוצר כו' דהיינו שע"י המעשה ממשיך הוי"ה חדשה והתהוות דבר חדש להיות המחדש בטובו מעשה בראשית דוקא וזהו אשר ברא אלקים לעשות.**

ובאמת נאמר "יגיע כפיך כי תאכל", באמצעות ל"ט המלאכות: הזורע והחורש והקוצר וכו'. כלומר, באמצעות המעשה ממשיכים הוויה חדשה, התהוות של דבר חדש, כדי שיתקיים דווקא "המחדש בטובו מעשה בראשית". וזהו [פירוש] "אשר ברא אלקים לעשות".

תורמוסין צריכין תקון להפוך מרירו למיתקו להיות מי שטרח בע"ש [בערב שבת] **יאכל בשבת שיתעלה הכל בבחי' שבת**

התורמוסים זקוקים לתיקון, להפוך את מרירותם למתיקות, כדי ש"מי שטרח בע"ש יאכל בשבת", וכך הכול יתעלה לבחינת שבת.

כי שבת היא מנוחה בחי' בטול כמו שמו"ע [שמונה עשרה] **וא"א להיות כולו שבת כמו כולו שמו"ע** [שמונה עשרה] **רק תחלה להיות ימי החול כו'.**

כי שבת היא מנוחה, בחינת ביטול, כמו שמו"ע; ואי אפשר שיהיה הכול שבת, כשם ש[אי אפשר שיהיה] הכול שמו"ע; אלא תחילה צריכים להיות ימי החול וכו'.

5 **ותקון זה הוא ג"כ בחי' המילה כי עד שלא נימול אברהם היה שמו אברם אב הוא בחי' ראשית הגילוי יש מאין**

ותיקון זה הוא גם בחינת המילה. לפני שאברהם נימול, שמו היה אברם. "אב" הוא בחינת הגילוי הראשון של יש מאין,

שהוא מקור ההשפעה נק' בשם אב והיה בבחי' רם על כל גוים כו' מפני שהיה ע"י מסך.

ומכיוון שהוא מקור השפע, הוא נקרא בשם "אב". והוא היה במצב של "רם" (נישא), "רם על כל גוים" וכו', מפני שהדבר היה באמצעות מסך.

6 וע"י המילה נק' אברהם אב המון גוים להוסיף התכללות ניצוצות כי להיות ההארה בגלוי גמור עד שיתקרב הניצוץ ליכלל תחת כנפי השכינה הוא ע"י המילה כי מילה אותיות מל י"ה הם חו"ב [חכמה ובינה].

ובאמצעות ברית המילה נקרא אברהם "אב המון גוים", כדי להוסיף ולכלול ניצוצות. ברית המילה מאפשרת להארה להתגלות בשלמות, עד שהניצוץ מתקרב ונכלל תחת כנפי השכינה. שכן המילה מורכבת מהאותיות "מל" ו"י"ה", שהן חכמה ובינה.

ומל הוא לי' [לשון] התגלות כי מל מלשון ממללא שהדבור הוא המגלה את החכמה להיות החכמה יוצאת מכח אל הפועל ומההעל' אל הגילוי

ו"מל" הוא לשון של התגלות, שכן הוא קשור למילה הארמית "ממללא", שפירושה מדברת. הדיבור הוא שמגלה את החכמה, ומוציא אותה מן הכוח אל הפועל, מן ההעלם אל הגילוי.

ולכן לע"ל [לעתיד לבוא] דכתי' [דכתיב] אז אהפך אל עמים שפה ברורה כתי' [כתיב] וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר מחמת שיהי' [שיהיה] גילוי בחי' דבור התגלות אלקות התגלות חכמה:

ולכן לעתיד לבוא, שעליו נאמר "אז אהפך אל עמים שפה ברורה", נאמר "וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר", משום שתתגלה בחינת הדיבור — התגלות האלוקות והתגלות החכמה.

7 וגילוי זה למעלה הוא בבחי' חשמל עתים חשות דהיינו שלפעמים הוא בבחי' העלם סייג לחכמה שתיקה ועתים ממללות בחי' דבור וגילוי

וגילוי זה למעלה הוא בבחינת חשמל (Chashmal): "עתים חשות" (chashos, כלומר שותקות), היינו שלפעמים הוא במצב של העלם — "סייג לחכמה שתיקה"; "ועתים ממללות" (memalelos, כלומר מדברות), בחינת דיבור וגילוי.

וגם מל מלשון והוא ישב ממולי שהוא פי' נגדי כלומר דבר שנראה כאילו הוא לנוכח עיניו.

וגם "מל" הוא מלשון "והוא ישב ממולי" (mimuli), שפירושו "מולי"; כלומר, דבר שנראה כאילו הוא לנגד עיניו.

8 **ולמטה באדם התחתון הנה כתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו יש ג"כ מסך על אבר המשפיע שהוא בבחי' רם.**

ולמטה, באדם התחתון — שהרי נאמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" — יש גם מסך על האיבר המשפיע, שהוא בבחינת "רם" (נעלה).

הנסתרות לה' אלקינו חו"ב [חכמה ובינה] **והנגלות לנו ולבנינו שע"י המילה נעשה נגלות לנו ולבנינו שהגילוי אינו אלא בבחי' לבנינו שהוא בחי' הולדה כי**

"הנסתרות לה' אלקינו" — אלו חכמה ובינה; "והנגלות לנו ולבנינו" — על ידי המילה הן נעשות "נגלות לנו ולבנינו", שכן הגילוי הוא רק בבחינת "לבנינו", שהיא בחינת הולדה.

לכן כאשר נתוסף ה' באברהם מ"מ לא נעקר הר"ש באברהם שעדיין הוא בחי' רם אלא שנתוסף בחי' ה' להיות בחי' רם זה בגילוי.

לכן, כאשר נוספה האות ה"א לאברהם, הר"ש לא נעקרה ממנו, והוא עדיין בבחינת "רם"; אלא שנוספה בחינת ה"א, כדי שבחינת "רם" זו תהיה בגילוי.

והנה המילה היא גילוי (ופריעה היא גילוי יותר כמו ופרע את ראש האשה. שחיטה מפורעת כו').

והנה, המילה היא גילוי, והפריעה [הפשלת העור] היא גילוי גדול יותר, כמו "ופרע את ראש האשה"; "שחיטה מפורעת" וכו'.

המסך המבדיל בין קדש לחול דישראל חולין שנעשו על טה"ק [טהרת הקודש] **שהיא עיקר ההבדלה כי בשבעה הבדלות להבדיל בין הטמא כו' אין אנו אומרים לפי שא"צ** [שאין צריך / שאינו צריך] **כ"כ** [כל כך] **כי מאחר שמעבירים ההבדלה שבין קדש לחול כו':**

המסך המבדיל בין הקודש לחול אצל ישראל הוא "חולין שנעשו על טה"ק", וזוהי עיקר ההבדלה. מתוך שבע ההבדלות איננו אומרים "להבדיל בין הטמא" וכו', מפני שאין בכך צורך גדול כל כך; שכן כאשר מסירים את ההבדלה שבין הקודש לחול וכו'.

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). למה ללמוד, וברכות הרבי: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

מיזם חינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך likuteitorah.com/he/torah-ohr/lech-lecha/3/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק